

However in *Golil* he can claim

אבל בגליל מצי טעין –

OVERVIEW

להפסידה כתובתה can be used טענת פ"פ that משנה attempted to derive from רב יוסף. The משנה states that there is no טענת בתולים in יהודה (since it was customary there for the חתן וכלה to be (מתייחד), indicating that in גליל (or elsewhere) there is a טענת בתולים. This משנה cannot be referring עליו לאוסרה for then even in יהודה there should be טענת בתולים. Obviously the משנה is discussing כתובתה and he is נאמן (presumably) even by טענת פ"פ. Our תוספות challenges and discusses this proof.

asks: תוספות

ואם תאמר מנא ליה דלמא ביהודה נאמנת לומר שבא עליה באירוסין ולא בגליל -
להפסידה כתובתה know רב יוסף that he is believed perhaps what the משנה means to say is that in יהודה the woman is believed to say that he had relations with her while she was an ארוסה (and therefore there is no טענת בתולים להפסידה כתובתה, since it is customary for them to be together), but in גליל she is not believed to say that בא עליה באירוסין (since it is not the custom); this is regarding her claim of בא עליה where there is a difference between יהודה and גליל -
אבל כשטוענת בתולה הייתי בגליל נמי מהימנא¹ -

However when she claims 'I was a בתולה' at the time of גישואין, perhaps she is believed even in גליל and he cannot be מפסיד ever, if she claims הייתי בתולה.²

answers: תוספות

ויש לומר דמשמע ליה אינו יכול לטעון טענת בתולים בכל ענין³ -
אינו יכול לטעון טענת בתולים that רב יוסף means that in יהודה he cannot claim טענת בתולים in any manner at all -
בין שאומרת שבא עליה מן האירוסין בין שאומרת פתח נעול מצא -
Whether she counterclaims that בא עליה מן האירוסין, or whether she counterclaims that he found a נעול פתח (she was still a בתולה), he is not believed. תוספות explains -
דביהודה נאמנת במגו דאי בעיא אמרה באירוסין בא עליה⁴ ולא בגליל דליכא מגו -

¹ There is therefore no proof from that משנה that טענת פ"פ is believed כתובתה. Therefore it was necessary for נאמן להפסידה כתובתה טענת פ"פ to teach us that.

² See 'Thinking it over' # 1.

³ If the משנה meant that he is not believed only when she claims בא עלי but not when she claims הייתי בתולה (as תוס' maintained in the question) the משנה should have specified that, so that there be no mistake.

⁴ When the משנה states טענת בתולים מפני שמתייחד עמה it does not mean that he is not נאמן only if she claims בא עלי, but even if she claims הייתי בתולה he is also not נאמן since she has the מגו of עלי.

For in יהודה she is believed to claim even since she has a מגו that she could have claimed בא עליה; however by גליל she is not believed to claim even (גליל) since she has no מיגו of עלי (for that is not the custom in גליל).

asks: תוספות

אבל קשה דמייתי מדיוקא⁵ והוה ליה לאתויי מרישא -

However there is another difficulty; for רב יוסף brings his proof (that טענת פ"פ is (האוכל אצל חמיו ביהודה וכו' of משנה) from an inference (נאמן להפסידה כתובתה), but he should have brought his proof from the רישא of the משנה (without resorting to an inference) -

דקתני (לקמן דף יב,ב) בתולה אלמנה מן האירוסין כולי ויש להן טענת בתולין⁶ -

Where the משנה states, 'a בתולה who is an אלמנה from the אירוסין, etc. has a טענת בתולים and they have מאתיים of כתובה -

ועל כרחק לענין כתובה איירי⁷ דלאוסרה עליו אפילו מן הנשואין⁸ נמי יש לה טענת בתולין -

And perforce you must say that the טענת בתולים in that משנה is regarding להפסידה (הפסידה) for regarding בתולה מן even if she is a בתולה מן there is טענת בתולים עליו לאוסרה עליו even by a בתולה מן explains and proves that there is טענת בתולים לאוסרה עליו even by a בתולה מן - הנשואין

כיון דכנסה בחזקת בתולה כדמוכח לקמן (דף יב,א) דפריך⁹ וניחוש שמא תחתיו זינתה:

For since he took her in בחזקת בתולה עליו, therefore there is טענת בתולים לאוסרה עליו, and as is evident later where the גמרא asks regarding a הנשואין 'and let us be concerned that perhaps she was מזנה while she was מאורסת to him'. It is evident from the ensuing discussion¹⁰ that there can be טענת בתולים לאוסרה עליו even by a בתולה מן. Therefore we must conclude that the term טענת בתולים in these two משניות are referring משניות regarding להפסידה. The question remains why רב יוסף did not bring direct proof from these

⁵ רב יוסף infers that since in יהודה he is not believed we can infer that in גליל he is believed; and this inference is questionable as תוספות pointed out in the initial question.

⁶ The משנה there states that an אלמנה or גרושה from the אירוסין (there was no נישואין yet) who is a presumed בתולה receives a full כתובה and the husband can claim טענת בתולים as if she was never even an ארוסה. There is another משנה (on א,א) that an אלמנה וגרושה מן הנשואין (she was only לחופה [making her a נשואה] but [retaining her בתולה status]), nevertheless כתובתה is only a מנה and there is no טענת בתולים.

⁷ He has טענת בתולים regarding her כתובה; proving that he is נאמן with טענת בתולים (including פ"פ) טענת בתולתה.

⁸ This is referring to a הנשואין מן (see footnote # 6), where the משנה states (יא,ב) that טענת בתולים. This cannot be referring to לאוסרה עליו, for since he married her בתולה בחזקת, why should he not be טענת בתולים עליו. Therefore we should conclude that just like the טענת בתולים of the הנשואין regarding סיפא is referring to להפסידה, similarly the טענת בתולים of the רישא regarding מיגו is also referring to להפסידה. See 'Thinking it over' # 2.

⁹ See ד"ה וניחוש there תוספות for a detailed explanation of this question, ואכ"מ.

¹⁰ רב שריא there explained the reason we are not concerned שמא תחתיו זינתה is because he was לאלתר קדש ובעל לאלתר. It is evident that if it was not לאלתר קדש ובעל לאלתר there is the concern of שמא תחתיו זינתה so there is טענת בתולים לאוסרה עליו.

that by טענת פ"פ he is להפסידה כתובתה does not answer this question.¹¹

SUMMARY

In בתולה הייתי or בא עלי whether she claims טענת בתולים he is not believed for יהודה (with the מגו of עלי); however in גליל he is always believed even if she claims טענת בתולים; proving that נאמן להפסידה כתובתה. We could prove that נאמן להפסידה מן הנשואין or בתולה אלמנה מן אירוסין regarding משניות from כתובתה.

THINKING IT OVER

1. According to תוספות question that in גליל she is believed to claim בתולה הייתי,¹² why should she also not be believed to claim בא עלי with a מגו of בתולה? הייתי?¹³

2. תוספות proves that the משנה of וכו' בתולה אלמנה וכו' is discussing להפסידה כתובתה because תוספות would apply even by a נשואה.¹⁴ Why could not תוספות prove that it is not לאוסרה עליו from that משנה where it also mentions a חלוצה? The only time where he is discussing לאוסרה עליו is if she is either an אשת כהן and נתקדשה בפחות (for otherwise she is מותרת since it is a ספק ספיקא).¹⁵ However this משנה of בתולה cannot be discussing an אשת כהן, since a כהן is בחלוצה, and it cannot be discussing a קטנה since there is no חליצה by a קטנה. Therefore the טענת בתולים can only be להפסידה כתובתה!¹⁶

3. In תוספות first question, what changed in our understanding of the משנה (האוכל) between the question of תוספות and his answer? (אצל חמיו וכו')

¹¹ See מהר"ם שי"ף who offers an explanation.

¹² See footnote # 2.

¹³ See מהר"ם שי"ף and שיטמ"ק.

¹⁴ See footnote # 8.

¹⁵ See the גמרא on ט,א.

¹⁶ See פנ"י (לקמן יב,א בתוד"ה וניחוש) and רע"א.